Eerste Kamer der Staten-Generaal 1

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 VI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2015

W

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 19 februari 2015

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie[1] heeft in haar vergadering van 20 januari 2015 kennisgenomen van de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie [2] d.d. 16 december 2014 ter aanbieding van een afschrift van de voortgangsrapportage Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS), welke op 21 november 2014 aan de Tweede Kamer is gezonden. Naar aanleiding van deze brief hebben de fracties van **CDA** en **SP** enkele vragen gesteld bij brief van 28 januari 2015.
De leden van deze fracties hebben zich bij elkaars vragen aangesloten.

De Minister heeft op 18 februari 2015 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Van Dooren

[1] Samenstelling:
Holdijk (SGP), Kneppers-Heijnert (VVD), Kox (SP), Engels (D66), Franken (CDA), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA) *(vice-voorzitter),* Duthler (VVD) *(voorzitter)*, Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Quik-Schuijt (SP), Strik (GL), De Vries (PvdA), Knip (VVD), Hoekstra (CDA), Lokin-Sassen (CDA), Scholten (D66), Schouwenaar (VVD), De Boer (GL), De Lange (OSF), Ter Horst (PvdA), Beuving (PvdA), Koole (PvdA), Schrijver (PvdA), Reynaers (PVV), Popken (PVV), Frijters-Klijnen (PVV), Swagerman (VVD)

[2] *Kamerstukken I* 2014–2015, 34 000 VI, I.

kst-34000-VI-W
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie

Den Haag, 28 januari 2015

In haar vergadering van 20 januari 2015 heeft de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie kennisgenomen van uw brief[3] d.d. 16 december 2014 ter aanbieding van een afschrift van de voortgangsrapportage Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS), welke op 21 november 2014 aan de Tweede Kamer is gezonden. Naar aanleiding van deze brief wensen de leden van de fracties van **CDA** en **SP** u enkele vragen te stellen. De leden van deze fracties sluiten zich aan bij elkaars vragen.

De vraag van de leden van de CDA-fractie ziet op de handelwijze van het openbaar ministerie met betrekking tot schikkingen in fraudezaken. Kunt u aangeven waarom, ondanks het ontbreken van enige rechterlijke toets bij het opleggen van schikkingsbedragen, een door het openbaar ministerie uitgegeven persbericht een voldoende maatregel is om publieke controle mogelijk te maken? Verdient het geen aanbeveling om in dit soort gevallen een (marginale) rechterlijke toets (bijv. bij een raadkamerbeschikking) voor te schrijven?

De leden van de SP-fractie ontvangen allereerst graag een reactie op de brief[4] van de gezamenlijke politievakbonden van 13 januari jl. over de begroting van de Nationale Politie voor 2015 en een toelichting op de gevolgen van eventueel geplande bezuinigingen voor de hele strafrechtketen. Daarnaast lezen deze leden in het VPS-voortgangsrapport dat tijdelijk extra capaciteit is aangetrokken om achterstanden bij het openbaar ministerie in te lopen. Het is hen evenwel niet duidelijk waarom deze tijdelijke maatregel voldoende zou zijn, nu het rapport niet aannemelijk maakt dat de oorzaak van het ontstaan van achterstanden is weggenomen. Hun vraag is derhalve waaraan het ontstaan van achterstanden te wijten viel en hoe voorkomen wordt dat opnieuw achterstanden ontstaan. Zien de leden het goed dat u verwacht dat de werkdruk zal verminderen door een ruimere toepassing van ZSM? In dat verband vernemen zij graag wanneer uw reactie op het rapport «Beschikt en Gewogen» van de procureur-generaal bij de Hoge Raad kan worden verwacht. Wilt u uw reactie te zijner tijd aan de Kamer doen toekomen?

De commissie verneemt graag binnen vier weken antwoord op de hierboven gestelde vragen.

Voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
A.W. Duthler

---

[3] *Kamerstukken I* 2014–2015, 34 000 VI, I.

[4] Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning onder griffienr. 156572 en als bijlage bij deze brief opgenomen.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 februari 2015

In een brief van 28 januari 2015 heeft de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie mij enkele vragen gesteld naar aanleiding van de toezending van een afschrift van de voortgangsbrief Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS)[5].

De commissie stelt ten eerste een aantal vragen over de praktijk van hoge transacties in fraudezaken. Ten tweede vraagt de commissie naar een reactie op een brief van de politievakorganisaties d.d. 13 januari jl. over de begroting 2015, meer in het bijzonder die van de nationale politie en een toelichting op de gevolgen van eventueel geplande bezuinigingen voor de hele strafrechtketen. Als laatste wordt gevraagd naar de redenen voor het ontstaan van achterstanden bij het Openbaar Ministerie.

1 transacties in fraudezaken

Voor wat betreft de hoge transacties in fraudezaken wordt gevraagd om aan te geven waarom, ondanks het ontbreken van enige rechterlijke toets, een door het Openbaar Ministerie uitgegeven persbericht een voldoende maatregel is om publieke controle mogelijk te maken. Voorts wordt gevraagd of het geen aanbeveling verdient om in dit soort gevallen een (marginale) rechterlijke toets voor te schrijven.

Soortgelijke vragen zijn aan de orde gesteld tijdens de behandeling van de begroting 2015 in de Tweede Kamer en in eerdere schriftelijke vragen[6]. Het OM streeft naar zo veel mogelijk transparantie rond het aanbieden van een hoge transactie. Het OM heeft zich het afgelopen jaar ingespannen om in de persberichten over een hoge transactie meer duidelijkheid te geven over het feitencomplex, de ernst en omvang daarvan, over de redenen om een transactie aan te bieden en de voorwaarden voor het aangaan van de transactie. Ik ondersteun deze toegenomen transparantie. De hoge transactie is een volwaardige afdoeningsmodaliteit en vormt voor het Openbaar Ministerie een effectief strafrechtelijk handhavingsinstrument, waarmee een optimaal maatschappelijk effect kan worden bereikt. Zo kan het OM aan een rechtspersoon maatregelen als voorwaarde stellen waardoor fraude in de toekomst kan worden voorkomen, waaronder maatregelen ter bevordering van de compliance, verbetering van bedrijfsprocessen en integriteitsprocedures. De procedure zoals vastgelegd in de Aanwijzing hoge transacties is zorgvuldig en met waarborgen omkleed. Belanghebbenden kunnen de rechter om een oordeel vragen middels een beklagprocedure als bedoeld in artikel 12 Wetboek van Strafvordering. Ik zie vooralsnog geen aanleiding om de huidige regeling van de transactie te veranderen.

2 brief politievakorganisaties over begroting nationale politie

In de brief van de politievakorganisaties aan uw Kamer geven de vakorganisaties aan bezorgd te zijn over de meerjarige begroting van de politie en te vrezen voor tekorten op de begroting van mijn departement. De begroting van de politie is een bijlage bij mijn begroting en is meerjarig sluitend. De realisatie van de politie geschiedt binnen dit budgettaire kader. De geplande besparingen zijn in de begroting en de

---

[5] Kamerstuknummer 34 000 VI, vergaderjaar 2014–2015
[6] Aanhangsel handelingen TK 2013–2014, nr. 2240

meerjarenraming opgenomen. De begroting en de meerjarenraming zijn sluitend.

De zorg van de vakorganisaties richt zich met name op het zogenaamde reorganisatiebudget. Uiteraard komt de politie als werkgever na wat er met de vakorganisaties in het landelijk sociaal statuut aan faciliteiten is afgesproken. In de begroting van de politie is voor frictiekosten bij de realisatie een budget van € 230 mln. voorzien. Het budget is bedoeld voor incidentele kosten die samenhangen met de realisatie van de nationale politie, zoals de personele reorganisatie. Daarbij valt te denken aan kosten van om- en bijscholing, incidentele verhuiskosten, tijdelijke extra reiskosten, kosten van outplacement en kosten van vertrekregelingen.

De daadwerkelijke kosten binnen dit incidentele budget hangen af van bijvoorbeeld het aantal herplaatsingskandidaten, precieze plaatsing van medewerkers en van het personeelsverloop in de komende jaren. Daarover zal in de loop van de tijd meer duidelijkheid ontstaan. In dit stadium is iedere berekening nog voor een fors deel gebaseerd op aannames. Ik heb er vertrouwen in dat het frictiekostenbudget voldoende is. Via de reguliere rapportages wordt de ontwikkeling van dit budget gevolgd.

De jaarrekening van de politie geeft een overzicht van de uitgaven voor de reorganisatie. Deze jaarrekening, die door een externe accountant wordt gecontroleerd, zend ik uw Kamer elk jaar toe. Ik zie geen reden om bovenop de accountantscontrole de Algemene Rekenkamer te vragen nog eens extra specifiek naar de uitgaven binnen het frictiekostenbudget te kijken.

Ten aanzien van de begroting 2015 van VenJ in zijn geheel – en dus ook de strafrechtketen – geldt dat deze is aangenomen door het parlement en dat eventuele mee- en tegenvallers op deze begroting op het betreffende moment door het kabinet zullen worden bezien. Hierover wordt uw Kamer geïnformeerd middels de reguliere suppletoire begrotingswetten.

3 Achterstanden Openbaar Ministerie

De commissie stelt de vraag waaraan het ontstaan van de achterstanden bij het Openbaar Ministerie te wijten is en hoe wordt voorkomen dat opnieuw achterstanden ontstaan. Per brief van 15 november 2013[7] heb ik u een afschrift toegezonden van twee voortgangsbrieven VPS waarin de tijdelijke stijging van de werkhoeveelheden bij het OM en de aanpak van deze stijging worden toegelicht. Belangrijke redenen van de stijging is de transitie die het OM doormaakte in verband met de herziening van de gerechtelijke kaart alsmede de «inregeling» van ZSM. Naar aanleiding van de stijging is in overleg met het OM besloten om tijdelijk extra capaciteit in te zetten. Het OM heeft hiertoe in 2014 tijdelijk in totaal 40 juristen aangetrokken. De doelstelling van het OM voor 2015 is om de werkhoeveelheden voor zowel de misdrijven als de overtredingen in 2015 in zijn geheel terug te brengen op het niveau van 2013. De ontwikkelingen van de werkhoeveelheden worden nauwlettend gevolgd. Indien daartoe aanleiding bestaat worden er extra maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de werkhoeveelheden niet te sterk oplopen.

[7] Kamerstuknummer 33 605 VI, vergaderjaar 2013–2014

De commissie verzoekt mij om aan te geven wanneer ik een reactie geef op het rapport «Beschikt en Gewogen» van de procureur-generaal bij de Hoge Raad. De vaste commissie VenJ van de Tweede Kamer heeft mij reeds verzocht om op korte termijn een reactie te geven. Ik zal Uw Kamer een afschrift van deze reactie doen toekomen.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten